ČISTÁ ENERGIE ZÍTŘKA

@INFO

elektronický zpravodaj Skupiny ČEZ pro region
JE Dukovany

4/2023
19. 6. 2023

Aktuálně z provozu JE Dukovany

V Jaderné elektrárně Dukovany jsou v provozu tři výrobní bloky na plném výkonu. Na 1. výrobním bloku probíhá od začátku června v pořadí již 37. odstávka. Předpokládané ukončení je v polovině srpna a s aktuálním rozsahem více než 18 200 pracovních příkazů je nejnáročnější odstávkou tohoto roku. V jejím průběhu energetici provedou detailní kontrolu tlakové nádoby reaktoru. Z reaktoru proto musí vyvézt nejen všech 349 kazet a 37 absorbátorů, které jsou součást regulačních kazet, ale i všechny vnitřní části reaktoru. Takové činnosti provádí energetici pouze jednou za osm let. V červenci navíc energetici odstaví i druhý výrobní blok pro plánovanou výměnu klapek přívodního potrubí surové vody do centrální čerpací stanice prvního dvojbloku a výměnu klapek cirkulační chladící vody, které jsou společným zařízením obou bloků. Poprvé od spuštění elektrárny budou z důvodu obnovy plášťů a zařízení současně odstaveny také dvě chladicí věže. Dalším technicky náročným úkolem je pokračování v čištění teplosměnných ploch parogenerátorů od úsad, dále výměna vysokotlaké části rotoru na TG11, výměna

rotorů nebo revize statorů generátorů. Celkem energetiky čeká 57 významných technických a investičních akcí.

Aktuální počasí a stoupající teploty jsou předzvěstí léta, prázdnin, dovolených. Proto dovolte, abychom vám popřáli příjemné prožití léta i zasloužené dovolené, při které si dopřejete nejen odpočinek, ale také načerpáte potřebnou energii při poznávání nových míst nebo setkávání s přáteli.

Češi dominantně podporují čisté energetické zdroje

Česká republika by se měla v budoucnu spoléhat především na jaderné a obnovitelné zdroje. Vyplývá to z reprezentativního průzkumu veřejného mínění, uskutečněného v průběhu května. Naprostá většina obyvatel (96%) považuje za klíčovou soběstačnost země v zásobování energií. Masivně proto podporují jaderné a obnovitelné zdroje a jejich kombinaci. Naopak uhlí má podle nich jen relativně malou perspektivu.
Silnou podporu bezemisních elektráren v minulém roce umocnila ruská agrese na Ukrajině. Podpora rozvoje jaderné energetiky a vodních, fotovoltaických či větrných elektráren v důsledku energetické krize vzrostla na podzim roku 2022 na historicky nejvyšší

96 %

obyvatel ČR považuje za klíčovou soběstačnost země v zásobování energií

úrovně. Aktuálně se růst zastavil, přesto podle výsledků z letošního května podporuje rozvoj jaderné energetiky 70% a rozvoj obnovitelných zdrojů dokonce 74% respondentů. Ti nejsou omezeni na podporu jediného zdroje, ale mohou jich podpořit víc.

Návštěvníky Infocentra udivoval ÚDiF i Josef Zimovčák

Jedinečnou příležitost zažít zajímavé fyzikální experimenty využilo v sobotu 3. června na 150 návštěvníků. Vystudovaní fyzici a vysokoškolští studenti z Úžasného divadla fyziky (ÚDiF) představili pro většinu nezajímavý školní předmět velmi atraktivním způsobem. V experimentálních dílnách se malovalo proudem nebo třeba vyráběla elektřina na rotopedu. Děti si se zaujetím také prohlédly moderní techniku Speciální zásahové jednotky Policie ČR, která má sídlo přímo v jaderné elektrárně. „Samozřejmostí byla možnost prohlédnout si infocentrum, podívat se na film a vyzkoušet virtuální brýle, kterou využila většina návštěvníků, včetně cyklistů z pelotonu Josefa Zimovčáka," řekla vedoucí informačního centra Dana Janovská.

Jaderná elektrárna Dukovany je tradiční zastávkou pelotonu Josefa Zimovčáka. Při letošním už 14. ročníku přizastavilo v elektrárně na osmdesát nadšených cyklistů. Čekalo na ně občerstvení i možnost krátkého odpočinku a prohlídky infocentra. Ambasador projektu Na kole dětem, borec v jízdě na vysokém kole, Josef Zimovčák také převzal symbolický šek od Nadace ČEZ na 180 tisíc korun pro podporu onkologicky nemocným dětem a jejich rodinám.

Svátek matek oslavily ženy v Jaderné elektrárně Dukovany

Nejen gratulace ke Dni matek, ale i informace o provozu a představení zajímavých nových projektů čekalo starostky, místostarostky, ředitelky škol, školek či třeba neziskových organizací z okolí Dukovan z úst ředitele elektrárny Romana Havlína. O nových blocích a veškerých souvislostech se víc dozvěděly od Petra Závodského, generálního ředitele Elektrárna Dukovany II. Samy se potom podělily i o novinky z regionu, kdy podle svých slov v řadě případů jen těžko oddělují náročný profesní život od soukromého.

„Na tradiční setkání u příležitosti Dne matek v elektrárně Dukovany se vždy těším. Strávila jsem tady příjemné dopoledne se ženami, které zažívají podobné situace ve stejné profesi. Vzájemně si popovídáme, povzbudíme. Děkuji za tuto milou akci i dlouhodobé partnerství elektrárny s okolními obcemi," řekla předsedkyně Ekoregionu 5 a starostka obce Rešice Petra Jílková.

Práci žen ve vedoucích pozicích státní správy, samosprávy i soukromého sektoru ocenil po setkání i ředitel jaderné elektrárny.

„Dovolte mi poděkovat za vaši práci nejen pro rodinu, ale také pro samosprávu a okolí, kde působíte. Ženy ve vedoucích pozicích jsou velmi důležité, což si uvědomujeme právě i v oblasti jaderné energetiky," doplnil Roman Havlín.

Kde se školí operátoři a odborníci na jádro?

Centrum přípravy personálu jaderných elektráren v Brně poprvé otevřelo dveře veřejnosti letos v květnu. Lidé se dostali například k modelům jaderných elektráren a jejich nejvýznamnějších komponent.

Unikátní výcvikové a školicí středisko nepatří mezi nejznámější „jaderná" zařízení v České republice. To už ale částečně změnily dny otevřených dveří, v rámci kterých zde lektoři a průvodci přivítali v menších skupinách celkem 450 lidí. Kromě přednáškového programu se lidé dostali k dokonalým maketám jaderného zařízení, které slouží k výcviku například

operátorů, prohlédli si prostory centra a díky dokonalé virtuální realitě se navíc podívali i do útrob Dukovan.

101 úspěšných jaderných maturantů

Letošní jaderné maturity probíhaly ve třech termínech a účastnilo se jich rekordních 101 studentů, z toho 95 žáků gymnázií a průmyslových škol a 6 pedagogů. Přijeli nejen z nejbližšího okolí jaderné elektrárny, ale například i z Kutné Hory, Brna Mohelnice nebo Ostravy.

„Jaderná energetika a výstavba nových jaderných bloků v ČR jsou témata, která stále více přitahují pozornost mladých techniků. Důkazem toho je velký zájem o stáž Jaderná maturita, kterou pro žáky středních škol organizuje Skupina ČEZ," řekl Roman Havlín, ředitel Jaderné elektrárny Dukovany.

Účastníky čekaly zajímavé přednášky a besedy s odborníky, a hlavně oblíbené exkurze na strojovnu, simulátor blokové dozorny nebo do skladu použitého jaderného paliva.

„Nejvíc mě zaujala prohlídka strojovny. Na papíře vypadají všechna schémata jednoduše a prostě. Ale pohled na turbíny, čerpadla a armatury byl skutečně nezapomenutelný," sdělil své dojmy student jihlavského gymnázia Marek Man. Marek se již minulý rok zúčastnil soutěže „Co víš o energetice" a odnesl si první místo z jedné ze soutěžních kategorií.

Jaderná maturita se letos konala už po čtrnácté. Stáže Skupina ČEZ připravuje především pro žáky a pedagogy partnerských středních škol, kterých je v ČR více jak 70.

Další, tentokrát dvoutýdenní stáž Letní univerzita pro vysokoškoláky, v rámci které se podívají studenti i k reaktorům a do dalších nejcitlivějších částí jaderných elektráren, odstartuje v Dukovanech už v průběhu července. Celou nabídku stáží a exkurzí najdou zájemci na internetových stránkách www.kdejinde.cz

Jádro v Evropě – seriál na pokračování

V minulém zpravodaji jsme vám přinesli informace o situaci v jaderné energetice v Bulharsku, Belgii, Estonsku a Finsku. V tomto vydání představujeme další země Evropy.

Francie

Francie patří v Evropě mezi největší příznivce jaderné energetiky. Z jádra získává asi 70 procent své elektřiny. V únoru 2022 Francie oznámila plány na výstavbu šesti nových reaktorů a zvážení výstavby dalších osmi. Nyní dokončuje stavbu třetího jaderného bloku elektrárny Flamanville, jehož spuštění se plánuje v roce 2024.

Litva

Litva uzavřela svůj poslední jaderný reaktor, který vyráběl 70 procent její elektřiny, na konci roku 2009 kvůli tlaku Evropské unie. Společnost GE Hitachi plánovala postavit novou jadernou elektrárnu, plán se ale neuskutečnil po referendu v roce 2009. Letos v říjnu by se mohlo uskutečnit nové referendum. Hlavním cílem je minimalizovat energetickou závislost na Rusku.

Maďarsko

Maďarské jaderné elektrárny vyrábějí asi polovinu jeho elektřiny. Maďarský parlament podporuje výstavbu dalších dvou reaktorů, na které již byla podepsána smlouva. Výstavbu ale komplikuje konflikt na Ukrajině, nové jaderné bloky totiž měl stavět ruský Rosatom. Komplikacemi tak jsou světové sankce proti Rusku, ale také nízká ochota západních subdodavatelů ke spolupráci s ruskou společností na výstavbě elektráren.

Nizozemsko

Nizozemská vláda v roce 2021 oznámila plány na výstavbu dvou nových jaderných bloků. Hlavní motivací je snížení emisí oxidu uhličitého. Obdobně jako Česká republika chce Nizozemsko vybírat ze tří dodavatelů – americko-kanadského Westinghouse, francouzské EdF a korejské společnosti KHNP.

Polsko

Polsko má v oblasti jaderné energetiky ambiciózní plány. Zvažuje výstavbu hned několika jaderných elektráren. První jaderný zdroj v zemi má postavit společnost Westinghouse v provincii Pomořansko, plány počítají s jeho uvedením do provozu v roce 2033. Kromě velkých jaderných bloků je Polsko aktivní také v sektoru malých modulárních reaktorů.

Na pokračování o zemích Rumunsko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko, Ukrajina a Velká Británie se můžete těšit v dalších číslech zpravodaje.

Za zábavou a kulturou plnou energie

Letní auto / kino pod chladicími věžemi Jaderné elektrárny Dukovany už není třeba představovat. Největší autokino s největší pevnou projekční plochou umožňující promítání za každého počasí přinese desítku vybraných filmů o víkendech:
18. - 19. srpna, 25. - 26.srpna a 1. - 2. září.

Dvoudenní festival Energie pro kulturu přijede opakovaně do Třebíče 1. – 2. září. Vystoupí jak místní umělci, tak také celebrity jako Ewa Farna nebo Sebastian. Vše se odehraje na louce pod třebíčským zámkem. Vstup bude opět volný! Doprovodnou charitativní aktivitou budou Oranžová kola Nadace ČEZ. Podrobnosti k dalším plánovaným akcím najdete na webu elektrárny Dukovany **www.aktivnizona.cz**

Vezměte rodinu a přátele do jaderných elektráren!

Po celé prázdniny budou v areálech jaderných elektráren probíhat unikátní komentované exkurze. Po předchozí registraci do přísně střežených areálů nahlédnou malé skupiny návštěvníků, a to po celý červenec a srpen, vždy od pátku do neděle. Exkurze jsou určeny pro osoby starší 15 let.
V Dukovanech na vás čeká přibližně tříhodinový program, který začíná v infocentru. Zde se s elektrárnou seznámíte virtuálně prostřednictvím ReakTour - prohlídky ve virtuální realitě. A pak už se do elektrárny podíváte reálně – nejprve do jednoho ze sedmi podzemních krytů a následně se projdete i zbytkem areálu, v němž navštívíte strojovnu prvního výrobního dvojbloku.
A pokud vás prázdninové výlety zavedou do jiných míst naší republiky, rádi vás uvidíme v našich dalších infocentrech v rámci Skupiny ČEZ.